

A nyestkutya táplálékösszetételének elemzése szakirodalmi adatok alapján

Szőke Attila Krisztián

Vadgazda mérnöki szak, BSc, nappali munkarend

MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

*Dr. Márton Mihály, egyetemi docens, MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet,
Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék*

A nyestkutya (*Nyctereutes procyonoides*) egy közepes testű kutyaféle ragadozó. Természetes elterjedési területe Kelet-Ázsiát, azon belül is Japánt, Mandzsúriát, Koreát, Indokínát, valamint az oroszországi Szibéria dél-keleti részeit foglalja magába (Lanszki, 2003; Baltrunaite, 2006). 1929 és 1955 között a ragadozót értékes prémje okán betelepítették az egykori Szovjetunió észak-nyugati részeire, Fehéroroszországba, Litvániába, valamint Ukrajnába (Baltrunaite, 2006; Sasaki és Kawabata, 1994). A nyestkutya ezt követően néhány évtized alatt elterjedt a környező európai országokban, megjelent Lengyelországban, Németországban, Ausztriában, Svájcban, Szerbiában, Bulgáriában, Romániában, Boszniában, Szlovéniában, Moldovában, Franciaországban, Hollandiában, Svédországban, Norvégiában, Finnországban, Dániában, valamint Magyarországon is (Heltai, 2002). Hazánkban 1961- ben figyelték meg először a nyestkutyát Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. A ragadozó magyarországi állománya is növekedésnek indult, 2013-ban már 24 egyedet ejtettek el (Csányi et al., 2024). A nyestkutya sikeres terjeszkedésének okai lehetnek a ragadozó opportunistá életmódja, kiváló alkalmazkodó-, és szaporodó képessége. A nyestkutya invazív fajnak minősül az Európai Unión belül (Lanszki, 2003), ezért is különösen fontos megismerni a ragadozó életmódját, táplálkozását, a helyi ökoszisztémára gyakorolt hatását. Szakdolgozatomban a nyestkutya táplálék összetételét elemeztem szakirodalmi adatok alapján. Összegyűjtöttem 30 olyan tudományos publikációt, melyekben a ragadozóval kapcsolatos táplálkozásvizsgálatot végeztek. Egy Excel táblázatban rögzítettem a vizsgálat helyszínét, típusát (gyomortartalom vizsgálat, ürülékvizsgálat), a kutatás idejét, valamint a vizsgálatok során kimutatott táplálék maradványokat, azok előfordulási gyakoriságát. Ezek után létrehoztam 7 olyan táplálék kategóriát, melyekbe minden, a publikációkban beazonosított táplálék alkotó besorolható. Minden táplálkozásvizsgálat esetében meghatároztam azt a táplálék alkotót, melyet a

nyestkutya a leggyakrabban fogyasztott, valamint az előfordulási gyakoriság alapján a másodlagos táplálékot is. Az adataimból létrehoztam egy eloszlás táblázatot, ami tartalmazza az elsődleges, másodlagos, valamint az elméleti egyenletes eloszlást. A publikációkat csoportosítottam a vizsgálat típusa szerint is, és meghatároztam az elsődleges táplálék alkotót mind a gyomortartalom vizsgálatok, mind pedig az ürülékvizsgálatok esetében, ebből szintén készítettem egy eloszlás táblázatot. A Fisher-féle exact teszt (Fisher 1922) segítségével összevettem a három eloszlást, valamint a vizsgálatok módszereit is. Az elsődleges és az elméleti eloszlás, valamint a másodlagos és az elméleti eloszlás között a teszt szignifikáns eltérést mutatott ki. Ennek alapján arra következtettem, hogy vannak bizonyos táplálék kategóriák, melyeket a nyestkutya preferál, gyakrabban hasznosít. Ezek a táplálék alkotók a növények, a gerinctelenek, valamint a kisemlősök voltak. Az elsődleges és másodlagos táplálék kategóriák összevetése során a teszt nem mutatott ki szignifikáns eltérést. Ez alátámasztja a nyestkutya opportunistá életmódját, azaz, hogy az általa leggyakrabban fogyasztott táplálékok (növények, gerinctelenek, kisemlősök) közül azt fogja hasznosítani, mely az adott térben és időben a legkönnyebben, a leghatékonyabb módon hozzáférhető. A vizsgálati módszerek összevetése esetében sem mutatott a Fisher-féle exact teszt szignifikáns eltérést, ami alapján arra következtettem, hogy a vizsgálati módszer típusa nem befolyásolja a táplálkozásvizsgálat eredményét.